

14 sierpnia 2015



Nowoczesna wieś - konkurencyjna i innowacyjna

Młodzi rolnicy, innowacje, produkcja ekologiczna i agroenergetyka to priorytety Unii

Europejskiej w kontekście rozwoju obszarów wiejskich. To też duże szanse dla świętokrzyskiej wsi. Rozmowa z Piotrem Żołądkiem, członkiem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

- Młodzi rolnicy są ważni dla przyszłości rolnictwa Unii Europejskiej?

Piotr Żołądek: – Bardzo ważni. I powinno nam zależeć, by było ich jak najwięcej. Odsetek młodych ludzi, do 35. roku życia, wśród rolników nie jest w Unii duży. To zaledwie 7,5%. Stąd duże starania i szereg mechanizmów, które młodym mają pomóc w działalności rolniczej. Wiele z nich przewidziano w nowej odsłonie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Będą to, na przykład, wyższe dopłaty bezpośrednie czy premie w wysokości 100 tys. zł, związane z rozpoczęciem prowadzenia gospodarstwa rolnego. Nabór wniosków na dotacje dla „Młodego rolnika” z PROW 2014-2020 rozpocznie się w sierpniu. W całym kraju, ze wsparcia będzie mogło skorzystać 30 tys. młodych. W poprzedniej perspektywie finansowej mechanizm cieszył się ogromnym zainteresowaniem, nie dla wszystkich wystarczyło pieniędzy. Młodzi rolnicy są najbardziej otwarci na innowacje – oni wprowadzają do swoich gospodarstw najwięcej nowości i są otwarci na współpracę. Dzięki nim powstają grupy producenckie i inne organizacje, które potem prężnie działają na wsi.

- Nie tylko wsparcie młodych, ale i transfer wiedzy do sektora rolno-spożywczego będzie mocno forsowany przez UE w kolejnej perspektywie.

– Temu służyć ma nowe działanie „Współpraca”, dedykowane wyłącznie projektom o charakterze innowacyjnym. Tytułowa współpraca odbywać się będzie w ramach tzw. EPI – grup operacyjnych na rzecz innowacji. Efektem ich działań ma być opracowanie i wdrożenie nowych produktów, praktyk, procesów i technologii. Nie ma innej drogi rozwoju, niż przez innowacje – także na wsi, także w rolnictwie. Dlatego na wsparcie będą mogły liczyć wszelkie przedsięwzięcia ułatwiające transfer wiedzy do sektora rolno-spożywczego i upowszechniające dobre praktyki. Będą pieniądze na wsparcie kształcenia zawodowego i nabywania nowych umiejętności, demonstracje, działania informacyjne i szkolenia doradców. Skorzystają jednostki naukowe i uczelnie, szkoły rolnicze i leśne.

- W kontekście Świętokrzyskiego cieszy działanie „Rolnictwo ekologiczne” nakierowane na wzrost rynkowej produkcji ekologicznej.

- Rolnictwo ekologiczne może być ogromną szansą dla świętokrzyskich rolników. Już dziś jesteśmy czołowym producentem warzyw ekologicznych. Blisko 20% produkcji krajowej to ekologiczne warzywa ze świętokrzyskich upraw, na przykład czosnek, cebula, papryka, marchew czy ogórki. Jesteśmy też potentatami w uprawie moreli, brzoskwiń i śliwek. W regionie są gospodarstwa, które wytwarzają taką żywność na własne potrzeby, sprzedają ją turystom, ale są też takie, które eksportują plony, głównie do Niemiec i radzą sobie świetnie. Produkcja ekologiczna, bez użycia nawozów i chemicznych środków ochrony roślin jest opłacalna i – o czym wiedzą już rodzime gospodarstwa agroturystyczne – może być fantastyczną atrakcją turystyczną.

W ramach PROW 2014-2020 wsparcie otrzymają rolnicy aktywni zawodowo w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne i w celu jego utrzymania. Ekologia w uprawach to przyszłość. Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach od wielu lat koordynuje działania w zakresie edukacji ekologicznej, współpracując przy tym ze szkołami, lokalnymi samorządami i organizacjami pozarządowymi. Tę współpracę oceniam bardzo wysoko.

- Agroturystyka, uprawy ekologiczne - gdzie jeszcze upatrywać szans dla świętokrzyskiej wsi?

- W kolejnej unijnej perspektywie finansowej bardzo ważne będą tematy związane z kwestiami klimatycznymi i racjonalizowaniem polityki energetycznej. Wiele wysiłku już teraz wkładamy w podniesienie świadomości władz samorządowych dotyczących roli inwestycji zwiększających efektywność wykorzystywania energii. Dzięki efektywnemu zarządzaniu energią możemy nie tylko obniżyć koszty energii np. w budynkach użyteczności publicznej, ale również zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych. Z przeprowadzonych przez Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska naszego Urzędu analiz wynika, że Świętokrzyskie posiada olbrzymi potencjał do rozwoju agroenergetyki. Wykorzystanie 30% potencjału całego rolnictwa naszego województwa na cele energetyczne zaspokoiliby 20-25% całkowitego zapotrzebowania, (przemysł, potrzeby komunalne oraz zapotrzebowanie gospodarstw domowych), na energię województwa świętokrzyskiego w ciągu roku.

- PROW 2014-2020 będzie kontynuacją dobrych praktyk poprzedniej perspektywy finansowej?

- Na pewno. PROW 2007-2013 okazał się programem bardzo skutecznym i efektywnym. Znacząco wpłynął na rozwój infrastruktury technicznej na wsi, na rozwój przedsiębiorczości. Uwolnił aktywność społeczną. Będziemy z tych doświadczeń korzystać.

Rozmawiała Anna Rdzanek-

Kapsa